

Grunnlovsforslag 29

(2015–2016)

Grunnlovsforslag fra Martin Kolberg, Jette F. Christensen, Gunvor Eldegard, Helge Thorheim, Tom E. B. Holthe, Abid Q. Raja, Bård Vegar Solhjell og Karin Andersen

Dokument 12:29 (2015–2016)

Grunnlovsforslag fra Martin Kolberg, Jette F. Christensen, Gunvor Eldegard, Helge Thorheim, Tom E. B. Holthe, Abid Q. Raja, Bård Vegar Solhjell og Karin Andersen om ny § 103 (rett til å stifte familie mv.)

Til Stortinget

Bakgrunn

Forslagsstillerne fremmer med dette forslag om en ny § 103 i Grunnloven om rett til å stifte familie mv. på bakgrunn av Menneskerettighetsutvalgets forslag i Dokument 16 (2011–2012).

Stortingets presidentskap besluttet den 18. juni 2009 å nedsette et utvalg til å utrede og fremme forslag til en begrenset revisjon av Grunnloven med det formål å styrke menneskerettighetenes stilling i nasjonal rett ved å gi sentrale menneskerettigheter grunnlovs rang.

Utvalget avga 19. desember 2011 sin rapport til Stortingets presidentskap. Rapporten er trykt som Dokument 16 (2011–2012).

Menneskerettighetsutvalget foreslo en ny § 103 i Grunnloven om ektefellers rettigheter og vern om familien. Ekteskapet og familien er omtalt i Verdenserklæringen, i FN-konvensjonen om sivile og politiske rettigheter (SP) og i FN-konvensjonen om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter (ØSK). Samlet gir disse bestemmelsene uttrykk for at familien er den grunnleggende enhet i samfunnet, at statene har særlig plikt til å bistå barnefamilier, at familien har rett til beskyttelse fra staten, at den enkelte har rett til å

stifte familie og selv velge sin ektefelle, og at ektefeller skal ha like rettigheter ved inngåelse av ekteskap, i ekteskap og ved oppløsning av ekteskap.

Utvalget viste til at ordet «familie» i dag byr på en del utfordringer som tidligere tider var ukjent med. Mens man før gjerne siktet til «kjernefamilien» eller «storfamilien», er familielivet i dag preget av større mangfold. Utvalgets mindretall, Kari Nordheim-Larsen, mente at det ikke burde nevnes særskilt i Grunnloven at familien er en grunnleggende enhet.

Om den nærmere begrunnelsen for forslaget vises det til Dokument 16 (2011–2012), s. 180 flg.

Forslagsstillerne fremmer forslaget fra mindretallet i Menneskerettighetsutvalget, Kari Nordheim-Larsen.

Forslaget er tidligere fremsatt som grunnlovsforslag 35 (2011–2012), jf. Dokument 12:35 (2011–2012) og Innst. 183 S (2013–2014). Forslaget ble behandlet i Stortinget 13. mai 2014, men oppnådde ikke det tilstrekkelige grunnlovsmessige flertall.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Ny § 103 skal lyde:

Enhver som har oppnådd gifteferdig alder, har rett til å stifte familie, inngå ekteskap og oppløse ekteskap i henhold til nærmere bestemmelser gitt ved lov. Ekteskap kan bare inngås med ektefellenes samtykke og frie vilje.

–

Alle som har nådd gifteferdig alder, har rett til å skipe familie, gifte seg og skilje seg i samsvar med nærare føresegner gjevne i lov. Giftarmål krev fri vilje og samtykke frå ektemakane.

30. september 2016

Martin Kolberg

Jette F. Christensen

Gunvor Eldegard

Helge Thorheim

Tom E. B. Holthe

Abid Q. Raja

Bård Vegar Solhjell

Karin Andersen

Referert i Stortingets møte 30. september 2016.

«Forslaget blir under presidentens ansvar å bekjentgjøre ved trykken for å komme til avgjørelse på første, annet eller tredje storting etter neste valg.»

Olemic Thommessen
president